

[Aksel Larsen.]

lade rationeringer være næsten et lovspørgsmål. Hvis de tænker over det, burde man jo have ret til at håbe, at de i hvert fald vil trække denne del af deres ændringsforslag tilbage. Vi vil som sagt i hvert fald stemme imod disse ændringsforslag.

Lad mig benytte lejligheden til med det samme at sige følgende. Vi har i en år-række afholdt os fra at stemme ved vareforsyningslovens tredje behandling, fordi vi fandt, at den ikke var tilstrækkelig godt udformet, men navnlig fordi vi fandt, at den ikke blev administreret tilstrækkelig godt. Vi synes, at som situationen er i øjeblikket med den alvorlige krise, der er indtrådt efter spærringen af Suezkanalen — som jo kan få alvorlige følger for tilførslen af råstoffer og alle mulige andre varer til landet, og som kan få alvorlig indflydelse på vor valutastilling — er det i højere grad end i mange år nødvendigt, at vi har en vareforsyningslov. Derfor vil vi denne gang stemme for loven, idet vi meget kraftigt vil anbefale ministeren at benytte de bemyndigelser, der findes i den til at værne den danske valuta, til at tilrettelægge Danmarks udenrigshandel på bedst mulig måde og sørge for at få de forsyninger til landet, der kan fremskaffes, og som vi har brug for, og til at gøre befolkningen mest muligt bekendt med det såkaldte private erhvervslivs og de pengestærke menneskers udnyttelse af situationen.

Lars P. Jensen: Mit parti kan anbefale de to ændringsforslag, som jeg omtalte, da jeg havde ordet som udvalgets ordfører, men kan ikke anbefale at stemme for de underændringsforslag, der er stillet af venstre og det konservative folkeparti. Underændringsforslaget under nr. 4 går ud på en ny formålsparagraf, og forslaget skal ses i forbindelse med forslaget om en ny affattelse af lovens § 5. Disse ændringsforslag betyder i virkeligheden, at de to partier ønsker at fratage regeringen muligheden for at træffe midlertidige foranstaltninger med henblik på landets forsyning med nødvendige varer, forbrugsbegrænsning og hensigtsmæssig fordeling af landets varebeholdning — af valutariske grunde. Dette

fremgår af den foreslåede affattelse af § 5, stk. 1, hvor det bl. a. hedder:

„... når sådanne foranstaltninger skønnes påkrævede som følge af indtrådt eller truende international knaphed på nødvendige varer, råvarer eller halvfabrikata m. v. eller til løsning af opgaver i forbindelse med Danmarks deltagelse i aftaler eller samarbejde med udlandet“.

Det vil sige, at Danmark ikke kan løse opgaver med fordeling af landets varebeholdninger eller træffe forbrugsbegrænsende foranstaltninger, d. v. s. rationeringer, af valutariske grunde. Hvis vi ikke har dollars nok til at købe en vare, som der ikke er mangel på ude i verden, kan vi altså ikke foretage os noget som helst i så henseende. Hvis vi ikke har dollars til olie til margarineproduktionen, fordi vi måske skal bruge vore dollars til olie og benzin, kan man ikke rationere eller fordele de indenlandske lagre. Eller man skal muligvis bruge dollars til andre ting for at holde produktionen i gang. Man kan f. eks. heller ikke påbyde indmalingstvang af hvede — for at nævne et eksempel. Det kunne også godt være, efterhånden som situationen udvikler sig — hvor bytteforholdet i øjeblikket er 78, gået ned fra 80 siden oktober, medens det i november 1955 var 90 — at det bliver et spørgsmål om sterling, hvis vi får opbrugt vor kvota i EPU og skal betale 100 pct. af overtrækket i dollars.

Ja, siger man så, i fornødent fald kan rationering indføres ved lov. Det er rigtigt, det kan gøres ved lov, men det er jo meget ømtåligt at skulle gennemføre forbrugsbegrænsning eller fordeling af lagre ved lov. Jeg er ikke uenig med det ærede medlem hr. Weikop i, at vi vel nok kunne have ordnet f. eks. benzinrationeringen her i tinget; det havde der vel ikke været så stor fare ved. Det ærede medlem taler om „udvalget bag de lukkede døre“. Vareforsyningsudvalget har nu ikke så meget med de lukkede døre at gøre. Det er vel det udvalg, hvorfra der ikke alene siver mest ud, men det er også et udvalg, hvor vi efter hvert udvalgs møde modtager pressens repræsentanter, og hvor udvalgets formand, eventuelt de ministre, der har været til stede i udvalget, sammen med de forskellige partiordførere bliver tilbage, medens